

Sidste skoledag er den første

Journalist i Mediehuset Herning
Folkeblad springer ud som forfatter
med romanen »Sidste skoledag« om
skoleskyderen Charles Albert Ingreen

AF MARIANNE R. ESKILDSEN
mre@herningfolkeblad.dk

I april 1994 gik en 35-årig mandlig studerende amok med et jagtgevær og dræbte to tilfældige kvindelige medstuderende i kantinen på Aarhus Universitet. Bagefter låste han sig inde på et toilet og skød sig selv.

Danmark var i chok, og medieerne gik i selvsving i forsøget på at forklare, hvem det 35-årige »monster« var, og hvorfor han gjorde, som han gjorde?

Nu forsøger journalist i Mediehuset Herning Folkeblad, Søren Poder, at give et nuanceret bud på, hvad der får et ungt menneske til at skyde sine klassekammerater.

På fredag udkommer hans første roman »Sidste skoledag«, en skønlitterær bog baseret på virkelighedens skoleskyderier rundt om i verden.

Mennesket bag

»Sidste skoledag« handler om gymnasieelev Charles Albert Ingreen, som tager en skarpladt

Glock 17 pistol med i skole. Men det er ikke selve skoleskyderiet, der er omdrejningspunktet i historien. Det er beskrivelsen af de sidste seks uger af Charles Ingreens liv.

Søren Poders hensigt med bogen er at fortælle, at der er et menneske bag gerningsmanden, og han vil gerne give læseren en større forståelse af de kræfter, der driver den potentielle skoleskyder til at føre sine planer ud i livet.

- Ofte ligner de jo os andre »normale«. Men der er nogle årsager eller motiver til, at de bliver skoleskydere, for eksempel isolation, voldsomhed eller mobberi sammen med et meget voldsomt følelsesliv, siger Søren Poder.

Førstehåndsberetning

Inspirationen til romanen har Søren Poder hentet i de mange sager om skoleskyderier, der har fundet sted rundt om i verden.

Han har sågar en førstehåndsberetning fra en veninde, der var involveret i et skoleskyderi, som fandt sted, mens han en overgang boede i Montreal i Canada. Veninden var i skole, da en ung mand gik amok med et skydevåben. Hun nåede at gemme sig i et klasselokale, og hun endte med at springe i sikkerhed ud af et vindue.

- Det fik mig til at tænke over, hvorfor nogle gør det, og hvad det er, der driver personen til

at vende sit raseri udad mod sine skolekammerater, siger Søren Poder.

Svære spørgsmål at besvare

Efter et skoleskyderi forsøger myndigheder og medier altid at finde svar på spørgsmålet »hvorfor?« Men man kan ikke give nogen entydig klar profil af skoleskydere eller deres motiv. Og det er næsten umuligt kategorisk at sige, at »det var derfor, han gjorde det«, selv om vi higer efter en forklaring.

- Det gør det nemmere at forstå, hvis man kan udpege en enkelt, klar og tydelig årsag. Problemet er, at det kan man sjældent, siger Søren Poder.

Gerningsmændene har dog nogle fælles karaktertræk eller handlemønstre, som Søren Poder - og andre - har identificeret hos virkelighedens skoleskydere under researchen, og hovedpersonen i romanen er i vid udstrækning inspireret af disse fællestræk og mønstre i både tanker, følelser og handlinger. Formålet har været at skabe en gerningsmand, der er så realistisk som overhovedet muligt.

- Jeg forsøger at forklare, hvad der driver ham, så læseren føler og forstår og forhåbentlig bliver klogere på, hvorfor han gør det. Så han ikke bare bliver det monster, man ofte kun ser udefra via medieerne. Det er en udfordring

at fortælle om en person, der har tænkt sig at slå sine klassekammerater ihjel, så læseren stadig føler en form for sympati med ham. Han har jo nogle tanker og følelser, som er ret ekstreme i forhold til, hvad de fleste andre har.

Skoleskyderen fra Aarhus blev efterfølgende beskrevet

som et ensomt og ulykkeligt menneske, som hverken havde kæreste, nære venner, studiekammerater eller et tæt forhold til familien. Han var tilknyttet Aarhus Universitet i otte år, uden at nogen vidste, hvem han egentlig var.

Og sandsynligheden for, at det kan ske igen i Danmark, er der absolut, mener Søren Poder.

- Vi har jo potentielle gerningsmænd rundt omkring. Folk, der har det meget dårligt, men som måske ikke lige har ramt det punkt, som skoleskyderen rammer. Eller som måske ikke har haft mulighed for at handle på det,

fordi det stadig ikke er så nemt for almindelige mennesker at få fat i et våben i Danmark, siger han.

- Der er stadig mange unge, der føler sig ensomme, udstødte, forsømt, mobbet. Og der er jo ikke

blevet mindre had i verden, så der er mange motiver. Men adgangen til våben er selvfølgelig en væsentlig forskel på Danmark og mange andre lande. Men skal man se helt nøjternt på det, så har vi ikke så mange potentielle gerningsmænd, fordi vi er et lille land med få indbyggere, men der er ikke noget, der siger mig, at Danmark er noget særligt i forhold til at undgå skoleskyderier i fremtiden. Det er måske bare et spørgsmål om, hvornår den forkerte person får fat i det våben, der skal til, groft sagt.

Den ultimative hævnakt

Ofte er der et element af hævn indblandet i skoleskyderes historier, og mange af dem tager livet af sig selv, efter at de har begået deres ugerning. Det er endnu et fascinerende element ved fænomenet, mener Søren Poder.

- Det er det ultimative i det at slå sig selv ihjel, men at slå andre ihjel i processen. For langt de fleste er det jo et selvmord, »men vi tager andre med i helvede«, siger han.

- Skoleskyderne angriber direkte eller symbolsk de mennesker, som har givet dem så megen smerte, og som er årsag til, at de slår sig selv ihjel. Derfor skal de også dø. Så der er som regel et klart hævnmotiv. Nogle har i deres efterladte skrivelser også sat navne på

○ Søren Poder var selv involveret i ideen til bogomslaget udformning, og det er faktisk hans 15-årige nevø, Daniel, der er model på billedet. Pistolen er en attrap af den virkelige Glock 17, for selv om Søren Poder under researchen besøgte »Guns & Powder«, en jagtforretning i Langå, hvor han fik demonstreret en Glock 17, så låner man ikke lige et ægte eksemplar og tager det med på optagelse. Det er ulovligt.

○ 40-årige Søren Poder har altid skrevet små historier og noveller til det, man kalder skrivebordsskuffen, som han siger. Han har skrevet for sin egen fornøjelses skyld og for familie og venner, der havde lyst til at læse det. »Sidste skoledag« er hans første roman. Den handler om en skoleskyder, og uanset om vi vil det eller ej, er det et fascinerende emne. - Man må nok være ærlig og sige, at vold og mord er fascinerende. Det er jo også en af grundene til, at man læser krimier og mordgæder«, siger Søren Poder.

FOTO: HENRIK OLE JENSEN

: blå bog

SØREN PODER

Søren Poder er 40 år og bor i Herning.

Han er uddannet journalist fra Danmarks Medie- og Journalisthøjskole samt cand.mag. i journalistik og kommunikation fra Aarhus Universitet.

Før han begyndte på journalistuddannelsen, har Søren Poder blandt andet arbejdet som skraldemand, aftjent værnepligt ved Jyske Dragonregiment i Holstebro, og uddannet sig som revisorassistent.

Han har i mange år arbejdet som fast tilknyttet freelancer for Dagbladene Bureau i København. I dag arbejder han som journalist i Mediehuset Herning Folkeblad.

»Sidste skoledag« er Søren Poders første roman.

Bogen udkommer fredag 11. september på forlaget Turbine.

en skolemassakre i 1999, hvor to elever fra Columbine High School i Jefferson County, Colorado skød og dræbte tolv andre elever og en lærer. De begik efterfølgende selvmord.

Det skal være realistisk

Sideløbende med romanskriverværet har Søren Poder passet sit fuldtidsjob i Mediehuset Herning Folkeblad. Det er en af grundene til, at det har taget tre år at skrive bogen. Men han har skrevet hver dag. Nogle dage blot et par linjer, andre dage måtte han modvilligt trække computerstikket, fordi uret viste langt over sengetid, og han skulle op på arbejde næste morgen.

Men »Sidste skoledag« er bestemt ikke hans sidste roman. Faktisk er han allerede i gang med at researche til en ny, som bliver en smule mere krimiagtig, siger han.

- Det bliver ikke en traditionel mordgådekrimi, men lidt samme stil som »Sidste skoledag«, siger han hemmelighedsfuldt.

Han vil dog godt afsløre, at det bliver persontegningen, der er i højsædet igen, for det er den, han finder interessant.

- Det er det her med at kigge bagom. Der må godt være lidt mere at tænke over, og så må det også godt være realistisk. Det er meget vigtigt for mig.

nogle af de skolekammerater, de ville slå ihjel. For eksempel Eric Harris og Dylan Klebold fra Columbine, siger han med henvisning til